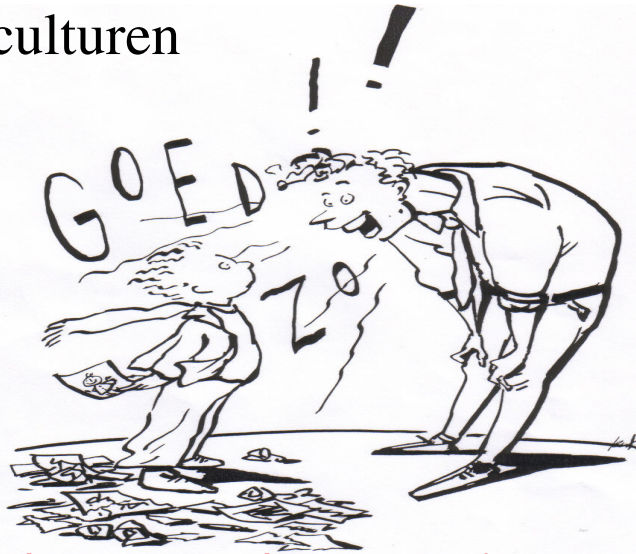

Opvoeden in andere culturen

Bevorderen en versterken: competenties vergroten

DVD

- Een betere leven

- **Bevolkingsgroepen aantal**
- Allochtoon 3.287.706
- Autochtoon 13.198.081
- Europese Unie (exclusief autochtoon) 877.552
- Totaal Afrika 543.649
- Totaal Amerika 598.936
- Totaal Azië 726.646
- Totaal Europa (exclusief autochtoon) 1.398.450
- Totaal niet-westerse allochtoon 1.809.310
- Totaal Oceanië 20.025
- Totaal westerse allochtoon 1.478.396
- **Totale bevolking 16.485.787**

(CBS 2009)

PHAROS

PHAROS

Kinderen in Nederland

De scholen zijn weer begonnen.

PHAROS

Opvoedingsproblemen:

- De combinatie van een niet-westerse culturele afkomst, een lage SES, zijn naast een geringe mate van acculturatie de belangrijkste indicatoren voor een hogere kans op **ontwikkelings-**en gezondheidsachterstanden
- Opvoedingsproblemen en gebrekkige opvoedings- vaardigheden van ouders zijn risicofactoren voor **kindermishandeling**.

PHAROS

Mismatch zorg en migranten

- Een probleem dat zowel door allochtone ouders als de hele zorg (zorg, welzijn, onderwijs) eruit springt is het gebrek van een match tussen enerzijds de ouders en anderzijds de zorg.
- De zorg benoemt dit als de moeilijke bereikbaarheid van allochtone ouders (en jeugd). Ouders (en jeugd) ervaren het Nederlandse zorgsysteem als weinig toegankelijk en wit door onduidelijk, niet aantrekkelijk, ingewikkeld systeem van regels en protocollen.

PHAROS

- Migrantenouders maken relatief weinig gebruik van de zorg. Er is een sterke ondervertegenwoordiging in de 1^e lijnszorg. Dit met uitzondering van het reguliere aanbod van de consultatiebureaus.
- Daarentegen zijn zij met ruim 30% in de residentiële voorzieningen en 60% in justitiële rijksinrichtingen oververtegenwoordigd in de zwaardere vormen van de jeugd(gezondheid)zorg.
- Kennelijk komen zij pas met de zorg in aanraking als de problemen al geëscaleerd zijn. Het bestaande zorgaanbod lijkt onvoldoende te voorzien in de behoefte en vraag van deze cliëntenpopulatie

PHAROS

De zorg bereikt migranten onvoldoende

- Ik krijg nooit informatie over de zorg. Idem over het onderwijs.
- Ik begrijp de informatie niet. Ik kan niet Nederlands lezen.
- Ik heb geen behoefte aan contact. Ik schaam me. Ik voed mijn kinderen goed op (InshaAllah).
- Ik heb geen tijd. (werken)
- Ik ervaar drempelvrees bij mezelf. vanwege o.a. geslachtsverschil tussen mezelf en de hulpverlener.

PHAROS

Vervolg

- Wij hebben verschillende opvattingen over opvoeding. Nederlandse hulpverleners staan niet open voor uitwisseling van ideeën over opvoeding.
- Ik snap het taalgebruik van de hulpverleners niet.
- Ik spreek niet zo goed Nederlands. Daarom heb ik geen behoefte aan contact....
- Wij willen dat er meer traditioneel (strenger, strakker) wordt lesgegeven en opgevoed.
- Wij ervaren grote communicatie problemen..

PHAROS

Opvoedingsdoelen migranten

- Op het rechte pad blijven en eerlijkheid.
- Schaamte cultuur
- Verantwoordelijkheid dragen. Rekening houden met anderen.
- Een eigen mening ontwikkelen worden van iets minder belang geacht. (*in wij cultuur pas je aan..*)
- Zich aan geloofsvoorschriften houden.
- Goede prestaties leveren op school (*"rijk" worden*)

Opvoedingsdoelen migranten

- Allochtone ouders met een islamitische achtergrond vinden het (zeer) belangrijk dat: het kind zich aan geloofsvoorschriften houdt:
- 57% van de islamitische ouders vindt dit belangrijk ten opzichte van 12% bij de overige ouders.
- Allochtone ouders willen in overleg met familie zelf bepalen hoe het kind wordt opgevoed.

Islam:

- Opvoeden is weldegelijk cultuur bepaald en binnen de islamitische gemeenschap nauw verbonden met de islam.
- Kinderen dienen volgens eigen tradities en geloofsregels groot gebracht te worden.
- De islam speelt een belangrijke rol in het leven van de meeste Islamieten in Nederland.

Turkse kinderen

- Turkse kinderen leren respect voor ouderen, maar in het bijzonder ook een tolerante houding tegenover andere culturen. Eten staat centraal in de Turkse cultuur.
- Ouders zullen hun kinderen nooit voor straf hun eten onthouden.
- Bedtijden bestaan er eigenlijk niet. Cruciaal is het streven dat de kinderen 'iemand worden', dat wil zeggen: die iemand moet hoger en beter terechtkomen dan de ouders.
- Daarom is school erg belangrijk.

Traditionele migrantengezinnen:

- De moeders leggen hun kinderen uit hoe ze met hun vader moeten om gaan.
- “Je praat niet veel met je vader, je moet je vader respecteren en rustig zijn”.
- Vader moet niet te veel *‘zijn tanden laten zien’* aan zijn kinderen, want als je een kind een vinger geeft, dan neemt het je hele hand

Discriminatie en heimwee:

- Onder allochtonen kom je ouders tegen die het niet gemakkelijk hebben in Nederland. Het is een vreemd land, ze voelen zich niet door iedereen gewenst.
- Vrouwen missen vaak hun familie. Juist op het gebied van opvoeding staan de meeste vrouwen in het land van herkomst er niet alleen voor.

Culturele verschillen in opvoedingsvragen

- Zowel Nederlandse, Marokkaanse als Turkse ouders hebben vragen over en problemen met het omgaan met lastige gedrag van hun kinderen, zoals niet willen eten, slapen of luisteren.
- Belangrijke opvoedingsvragen: grenzen stellen, luisteren, gehoorzamen, angst en onzekerheid bij kind

PHAROS

Aanpak problemen

- Hulpverleners moeten voorzichtig zijn met vooronderstellingen
- Interculturalisatie
- Werken met de zorgconsulenten.
- -Mondeling ouders informeren. (voorlichtingavonden organiseren)
- -Samenwerking met informele netwerk (Moskeen) Breng het aanbod fysiek zeer dicht bij de doelgroep.
- - Als er onduidelijkheden en problemen zijn, dient men dat bijtijds aan te geven
- -Interculturele communicatie

PHAROS

Aanpak problemen

- Hulpverleners zouden vooral beter moeten luisteren naar allochtonenouders en er vervolgens ook wat mee doen, in hun handelen blijkt ervan geven dat ze allochtone ouders serieus nemen.
- Allochtone ouders moeten beter Nederlands leren. Allochtone ouders moeten uit hun cocon kruipen, zelf meer interesse tonen, meer en beter naar hun kinderen luisteren, meer lef tonen, vaker naar ouderavonden en andere bijeenkomsten komen.

PHAROS

Aanpak....

- De familie is voor de allochtone cliënten, naast bron van stress ook hun grote krachtbron. Laat de familie in de allochtone gezinnen een rol spelen.
- Niet-Nederlandse culturen hebben hun eigen (culturele) strategieën om problemen op te lossen. Denk aan de Afro-Surinamers die in de gemeenschap met stamoudsten dingen oplosten, of het familieberaad bij de Turkse familie. Ned. hulpverleners moeten leren daar gebruik van te maken, kunnen proberen dergelijke structuren opnieuw te activeren.

PHAROS

Aanpak....

- Het is belangrijk dat hulpverleners helpen de ouders hun rol als ouders weer in te nemen.
- Het focus moet liggen op de grotere contexten, zoals de familie, hier en in het thuisland, de sociale en economische positie, het proces van leren leven in twee culturen.

Aanpak...

- Tijdig signaleren van opvoedingsproblemen en tijdig ondersteunen van allochtone ouders is essentieel.
- Het is hierbij van belang dat professionals kunnen beschikken over signaleringsinstrumenten en interventies die werken bij allochtone ouders en dat zij zijn toegerust om deze adequaat bij allochtone gezinnen toe te passen.

Pedagogisch adviseren kent drie uitgangspunten:

- De vraag van de ouder(s) staat centraal.
- De ouder is deskundig als het om de eigen kinderen gaat. De pedagogisch adviseur beschikt over de nodige kennis, vaardigheden en houding om de ouder te ondersteunen bij het zoeken naar een oplossing voor zijn/haar opvoedvraag.
- Aandacht voor wat goed gaat in de opvoeding en bevestigen wat ouders al goed doen versterkt de competentiegevoelens van ouders.

Pedagogische advisering moet ertoe leiden dat:

- Ouders antwoord vinden op hun opvoedingsvragen, vertrouwen hebben in zichzelf als opvoeder en moeilijkheden in de opvoeding (weer) zelf kunnen hanteren.
- De pedagogische draagkracht van ouders toeneemt.

Conclusie:

- Allochtone groepen worden te veel geproblematiseerd, in plaats van gewoon te worden aanvaard als een beetje anders.
- Kinderen die leven in twee culturen zijn geen probleemgevallen. Leven in twee culturen kan een win-win situatie zijn, als zij daar goed mee om leren gaan. Een nieuwe generatie groeit, sociaal vaardig in meerdere culturen.
- Zo'n generatie is nodig in een zich globaliserende wereld.

Met andere woorden:

- Breng het aanbod fysiek zeer dicht bij de doelgroep.
- Ouders zijn deskundig
- Gericht op oplossingen
- Elke stap is er een
- Aandacht voor wat goed gaat
- Samen met ouders